

der kan gøres Noget ud af det. Jeg er ikke overtydet om, at det er den rigtige Maade, man er gaaet frem paa ved Lovforſlaget i den Skikkelse, hvori det nu foreligger, og det forekommer mig at være en særdeles rigtig Bemærkning, vi nylig hørte fra den ærede Underviſningsminiſter, naar han ſagde, at man kom til at overlade Meget af Enkelthederne ved Udførelſen til Adminiſtrationen; men man har nu i dette Lovforſlag gjort et efter min Overbeviſning meget for stort Skridt. henimod at behandle ſelve Enkelthederne endogsaa i Henſeende til den Grændſe, hvortil man ſkal komme i de enkelte Fag. Jeg vil tillade mig at ſpørge, om de Herrer her tro, at de Alle, eller endog kun et Flertal af dem, ere iſtand til med Beſtemthed at ſige, om det er det Rigtige, at man netop ſkal have de enkelte ſkriftlige Prøver, der nu findes nævnte i Lovforſlaget. Det forekommer mig, at dette er Noget, ſom kan være meget tvivlſomt ſelv for dem, der ſærlig have beſkæftiget ſig med ſlige Ting, men hvad os Andre angaar, — jeg nævner mig ſelv med, fordi jeg i mange Aar aldeles ikke har beſkæftiget mig med den Slags Sager, ſkjøndt jeg tidligere har gjort det — da paastaar jeg, at vi ikke ere iſtand til, naar vi ikke leve i diſſe Forhold, at have en afgjørende Mening deſangaaende. Det synes mig derfor godt, at denne Sag ſtandses til næſte Aar, for at maatte de Anſkuelfer kunne trænge igjennem, ſom den ærede Miniſter har antydet, nemlig at man maatte overlade ikke Lidet til Adminiſtrationen, og jeg vil da haabe, at man kommer til at overlade noget Mere til Adminiſtrationen, end hvad der ved Lovforſlaget, ſaaledes ſom det foreligger, er tilſigtet at overlade til den. — Naar man nu betragter denne Sags Stilling, ſaa er det jo den ærede Miniſter, der har Vren for, at Spørgſmaalet om diſſe Skolers Indretning og Omfang foreligger til Behandling for Rigsdagen; men kunde man da ikke nok, naar noget ſaa Nytt kommer frem, unde Rigsdagen noget mere Tid til at bringe ſin Stilling til Klarhed overfor alle diſſe ſtore og vigtige Spørgſmaal. Det forekommer mig at være aldeles indlyſende, at der, haade naar man ſer hen til, at det er forſte Gang, at denne Sag foreligger

for Rigsdagen, og ligeledes naar man ſer hen til Beſtaffenheden af de Forſlag, der have været fremme under Sagens Gang, og til den indre Beſtaffenhed af det Forſlag, der foreligger, er den ſtorſte Grund til at give Tid til, at en Klaring kan finde Sted. Men det er ikke blot med Henſyn til Skolernes Underviſningsplan, at jeg mener, at en ſaadan Overveieſe bør finde Sted; der er tillige et andet vigtigere Punkt, nemlig Nedlæggelſen af forſkjellige Klafſer. Det er efter min Mening uſikkert, at man der har truffet den rette Grændſe. Jeg ſympathiſerer med dem, der have villet have 4 Klafſer nedlagte, og tror, at dette vilde have været det Heldigſte; men jeg tør ikke aldeles beſtemt paastaar det. Det, hvoraf Afgjørelſen af dette Spørgſmaal afhænger, vil efter min Mening være den Omſtændighed, om man kan ſaa Byſkolerne i det Hele taget givet en ſaadan Udvikling ved Tilflugt, hentede fra de Statsmidler, der hidtil tildels have været anvendte til de ſtore Latinkoler, og kunde ſaa det bragt derhen, at de kunde blive Overgangsſkoler til den lærde Skole, ſaaledes at denne kunde have et mindre Omfang. Derved vilde der opnaas det ſtore Gode, at en ſtor Del Forældre kunde beholde Børnene i deres Familiers Skjød i længere Tid, end nu er Tilfældet, da der kun findes enkelte ſtore Skoler, og jo ſtore Skolerne ere, deſto færre kan der jo have af dem efter de Midler, der nu ere tilſtede. Altſaa ogsaa, naar jeg ſer hen til Sammenhængen mellem de forſkjellige Arter af Skoler, der findes her i Landet, forekommer det mig, at der burde gives yderligere Tid til at overveie Spørgſmaalet. Nu er der i de Vædringsforſlag, der foreligger her, tillige fremkommet en Anthyndning af en Forandring af Sorø Skole, ſom for mig er et Bink om Muligheden af en Overenſtømt mellem de ſtridende Parter. Jeg ſiger ikke, at det ſkal gaa ſaaledes, ſom der ſtaar i dette Vædringsforſlag, men jeg tror, at der er en berettiget Fordring, der kan gøres fra den ene Side, nemlig, at der maa gøres et Forſøg paa at ſaa en almindelig Dannelſe, ſtøttet paa et nationalt Grundlag, og det er det, ſom jeg finder at være det Sundt i det omtalte For-